

Dzień I 21 września 2026 r.**Panel I**

9.00 Otwarcie konferencji, Andrzej Pruszkowski,
dyrektor Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

9.10–9.30 prof. dr hab. Tadeusz Epsztein, Instytut
Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk

*Źródła do badań nad historią ziemiaństwa
polskiego – próba podziału*

9.30–9.50 dr hab. Andrzej Przegaliński, prof. UMCS,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

*Księga wieczysta (hipoteczna) jako cenne
źródło do badań nad dziejami wielkiej
własności ziemskiej na ziemiach polskich
w XIX i XX wieku. Zarys historii hipoteki,
charakterystyka struktury i zawartości*

9.50–10.10 dr Tomasz Osiński, Lotnicza Akademia
Wojskowa

*Spisy wielkiej własności ziemskiej
na Lubelszczyźnie w XIX i XX w. –
rozważania o potencjale poznawczym
źródeł statystycznych*

10.10–10.30 dr Agata Fijuth-Dudek, Uniwersytet Marii
Curie-Skłodowskiej

*Źródła do badań nad ziemiaństwem w zasobie
Instytutu Literackiego w Paryżu*

10.30–10.50 dr Agata Wołkowska-Wolska, Fundacja
im. Zofii i Jana Włodków w Krakowie

*Meandry badań proveniencyjnych
na przykładzie zbiorów rodziny Lubomirskich
z Przeworska*

10.50–11.20 dyskusja

11.20–11.40 przerwa kawowa

Panel II

11.40–12.00 dr Paulina Byzdra-Kusz, Katolicki
Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

*„Dzienniczek 1939–1945” Marty z Budnych
Łosiowej w kontekście ziemiańskich miejsc
pamięci*

12.00–12.20 Katarzyna Kot, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie / Uniwersytet w Siedlcach

*Między prywatnością a historią. Potencjał
badawczy korespondencji obozowej
Jadwigi i Aleksandra Leszka Zamoyskich
z lat 1941–1944*

12.20–12.40 dr Tomasz Stańczuk, badacz niezależny
Korespondencja prywatna jako źródło do
badań nad ziemiaństwem w XIX wieku
na przykładzie listów przedstawicieli rodu
Zamoyskich

12.40–13.00 Martyna Zięba-Singh, badaczka niezależna
*Pamiętnik Jana Władysława Zamoyskiego
jako świadectwo życia prywatnego
ziemiaństwa. Wokół relacji z Louise-Eugénie-
-Élisabeth Péliissier de Malakoff*

13.00–13.20 Karolina Wilkowicz,
Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

*Dieta Konstantego i Anieli, czyli co jadano
w Kozłowie w świetle kwitów domowych*

13.20–13.40 dyskusja

13.40–14.30 przerwa obiadowa

Panel III

14.30–14.50 dr hab. Mariusz Sienkiewicz, prof. UMCS,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

*Między miastem a dominium. Spór
mieszczan Kamionki z właścicielami dóbr
w świetle materiałów archiwalnych
z pierwszej połowy XIX wieku*

14.50–15.10 dr hab. Mariusz Kulik, prof. IH PAN,
Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk

*Informacje o polskim ziemiaństwie
w Kartotece Zesłańców Syberyjskich IH PAN*

15.10–15.30 dr hab. Mariusz Korzeniowski, prof. UMCS,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

*Wspomnienia jako źródło do dziejów
ziemiaństwa polskiego na Rusi w drugiej
połowie XIX w.*

15.30–15.50 dr Konrad Majchrzyk, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie

*Postać Adama hr. Zamoyskiego w prasie
lokalnej pierwszej połowy XX w.*

15.50–16.10 dr hab. Krzysztof Latawiec, prof. UMCS,
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

*Akta carskiej policji politycznej jako źródło
do badań nad ziemiaństwem w Królestwie
Polskim w latach 1867–1914*

16.10–16.30 Mateusz Jeleń, Uniwersytet Marii Curie-
-Skłodowskiej

*Źródła do badań nad rosyjską własnością
ziemską w XIX-wiecznym Królestwie Polskim.
Przypadek Lublina i okolic*

16.30–16.50 dyskusja

Dzień II 22 września 2026 r.

Panel I

- 9.00–9.20 dr hab. Artur Górak, prof. UKSW,
Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie
*Chorwacki generał Bernhard Caboga-
-Cerva (Kabužić-Crijević),
mąż dziedziczki Milanowa Wandy Julianny
Potockiej i jego związki z Polską*
- 9.20–9.40 dr Janusz Kłapeć, Wojskowe Biuro Historyczne
*Przykłady wojskowej kariery ziemian – zarys
problematyki badawczej na podstawie zasobu
archiwalnego CAW*
- 9.40–10.00 dr Łukasz Chrobak, Instytut Pamięci
Narodowej Oddział w Rzeszowie
*Sylwetka biznesmena w środowisku ziemiańskim
w Małopolsce w latach 1890–1944
w źródłach – przykłady*
- 10.00–10.20 dr hab. Dariusz Szewczuk, Uniwersytet
Marii Curie-Skłodowskiej
*Edukować i uświadamiać. Ziemiaństwo
na Lubelszczyźnie i jego działalność oświatowa
na przełomie XIX i XX w.*
- 10.20–10.40 dr Piotr Gawryszczak, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie
*Wykorzystanie nowoczesnej techniki digita-
lizacji jako metoda poszerzenia możliwości
udostępniania zasobów biblioteki zabytkowej
Muzeum Zamoyskich w Kozłowie*
- 10.40–11.00 Dyskusja
- 11.00–11.20 Przerwa kawowa

Panel II

- 11.20–11.40 Monika Bordzoł, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie
*Opowieść o tym, czego nie ma, czyli rozterki
muzealnika. Fotografia jako źródło wiedzy
o wnętrzach siedzib ziemiańskich i próbie
ich odtworzenia*
- 11.40–12.00 dr Joanna Kowalik-Bylicka, Archiwum
Państwowe w Lublinie Oddział w Radzyniu
Podlaskim / Instytut Historii Uniwersytetu
w Siedlcach
*Księga hipoteczna jako portret majątku
ziemiańskiego. Możliwości i ograniczenia
źródła na przykładzie dóbr z terenu powiatu
radzyńskiego*
- 12.00–12.20 dr Justyna Dudek, Instytut Pamięci
Narodowej Oddział w Lublinie
*Majątki ziemskie gminy Dzierzkowice
w pow. janowskim/kraśnickim – perspek-
tywa źródłowa w kontekście reformy rolnej
1944 r.*
- 12.20–12.40 dr Elżbieta Wierzbicka, badaczka niezależna
*Ziemianie Wołynia i Małopolski Wschodniej
w II Rzeczypospolitej – źródła – informacja –
dostępność*
- 12.40–13.00 dyskusja
- 13.00–13.20 przerwa kawowa

Panel III

- 13.20–13.40 dr Marcin Chorążki, Fundacja im. Zofii
i Jana Włodków
*Między Arcadią a traumą. Relacje ziemian
na podstawie wybranych przykładów*
- 13.40–14.00 Magdalena Pilsak, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie
*Źródła wywołane – między pamięcią
a dokumentem. Wywiady Bernarda Marca
z 1983 roku jako świadectwo pamięci
o Kozłowie*
- 14.00–14.20 Paulina Brygoła, Muzeum Zamoyskich
w Kozłowie
*Kunegunda ze Zbiewskich Mycielska – babka
Konstantego Zamoyskiego w wybranych źródłach*
- 14.20–14.40 dr Anna Wnuk – Bednarczyk, Towarzystwo
Ziemi Urzędowskiej
*Źródła do poznania dziejów majątku
Wałowice nad Wisłą i losów właścicieli*
- 14.40–15.00 dyskusja
- 15.20 zakończenie obrad
- 15.30 obiad